

Využití ultrazvuku v akutní a intenzivní péči

**MUDr. Martin Balík Ph.D., Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny,
Všeobecná Fakultní Nemocnice, U nemocnice 2, Praha 2, 12000,
tel: 224962244, 224963366, fax: 224962118, email: martin.balik@vfn.cz**

Ultrazvuk na jednotkách intenzivní péče významně rozšiřuje diagnostiku a zefektivňuje management kriticky nemocných. Přibývající množství publikací potvrzuje fakt, že kvalifikovaní intenzivisté mohou zajistit přesnou, bezpečnou a obsažnou diagnostiku hemodynamiky s pomocí echokardiografie. Intenzivisté zapojení do managementu kriticky nemocných si jsou vědomi všech klinických a laboratorních parametrů a měli by být schopni interpretovat echokardiografické vyšetření komplexním způsobem a s okamžitou aplikací pro další terapii. Vyšetření plic a pleurální dutiny, kvantifikace pleurální tekutiny, diagnostika atelektáz, konsolidací plicního parenchymu a případné vyloučení ventrálního pneumothoraxu by mělo být integrální součástí transtorakálního echokardiografického vyšetření. Vyšetření břicha u sepse nejasné etiologie, náhlých příhod břišních či u renálního selhání může nasměrovat další diagnostické a terapeutické kroky u kriticky nemocného pacienta. Časový faktor je zvláště naléhavý u příjmu těžkých traumat a polytraumat, kde přežití pacienta závisí z velké části na správně zvoleném diagnostickém algoritmu. Zde má ultrazvuk nezastupitelnou roli. Vyšetření lineární sondou pomáhá před provedením perkutánní dilatační tracheostomie, stejnou technikou lze zaměřit centrální žílu před kanylací u rizikového pacienta a ušetřit ho transfuse destiček. Vysokofrekvenční lineární sonda pomáhá významně i při zavádění nervových bloků v regionální anestezii. Již zavedenou roli má ultrazvuk ve vyšetřování žilního systému při suspektní hluboké žilní tromboze. Transkraniální doppler je významnou pomůckou v diagnostice průtoku krve mozky, zvláště u subarachnoidálního krvácení a intrakraniální hypertenze. Pořizovací cena multimodálního ultrazvukového přístroje je značná. Tento přístroj však v rukou erudovaného intenzivisty může zachránit život pacienta a ušetřit čas, komplikace a peníze celému oddělení.